

**TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKAN
YARDIMCISI & İDK KOMİSYONU BAŞKANI
PROF. DR. YASEMİN AÇIK
KADININ ÇOK YÖNLÜ GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ
MERSİN TOPLANTISI**

**Divan Otel / Mersin
25 Ocak 2017**

Sayın Valim, Sayın Büyükşehir Belediyesi Başkanım, TÜRKONFED Başkanım, Federasyon ve Dernek Başkanları, Değerli Basın Mensupları, Saygıdeğer Katılımcılar...

TÜRKONFED İDK Komisyonu adına hepimizi sevgi ve saygı ile selamlıyorum. 2015 yılında başlattığımız ve bugüne kadar farklı illerimizde gerçekleştirdiğimiz **Kadının Çok Yönlü Güçlendirilmesi Projesi**'nin 2018 yılı ilk toplantısında, sizlerle birlikte Mersin'de bulunmaktan büyük bir onur duyduğumu, belirtmek isterim.

Ülkemizin değişik bölgelerinde faaliyet göstermekte olan, 38 kadın derneğini çatısı altında toplayan ve Türkiye'nin en büyük örgütlü kadın gücü unvanına sahip olan TÜRKONFED İDK Komisyonu; kurulduğu 2007 yılından bugüne kadar geçen süre içerisinde; sanayide ve hizmet sektöründe hem girişimci hem de çalışan kadın sayısını artırmak, kadınların iş dünyasındaki statüsünü sağlamlaştırmak, kadın çalışanlar arasında iş birliği ve güç birliği oluşturmak, kısacası kadının sosyal ve ekonomik statüsünün iyileştirilmesine ve kadının çok yönlü güçlendirilmesine katkı sağlamak için çaba harcamaktadır.

Bu çabalarımız ile birlikte, kadının özellikle eğitim ve ekonomik alanda güçlenmesini çok önemsemekteyiz. Çünkü eğitim ve ekonomik alanda güçlenen kadın, yaşamın tüm alanlarında daha etkin ve yetkin bir şekilde yer almaktadır. Kadın güçlenirse; girişimci kadın, iş kadını, çalışan kadın ve siyasetçi kadın sayısı da kendiliğinden artacaktır.

Ancak, 2017 yılı verilerine göre ülkemizde, kadınların iş gücüne katılım oranı %34, istihdam oranı %28'dir. 2016 yılı verilerine göre ise Adana–Mersin bölgesinde kadınların iş gücüne katılım oranı %33.4; istihdam oranı ise %26.1'dir. Kadınların iş gücüne katılma oranı; küresel ölçekte %50, AB ortalaması ise %70'tir. Kadın istihdam oranı ise AB üyesi 28 ülke ülkede %60,4'tür. Türkiye genelinde işverenlerin yalnızca %8'i kadın ve her 100 girişimciden ise sadece 9'u kadındır. Yani girişimci kadın ve işveren kadın sayımız yok denecek kadar azdır.

Kadının işgücüne katılımı önündeki en büyük engellerden biri eğitim ve mesleki eğitim düzeyinin düşüklüğüdür. TÜİK verilerine göre, Ülkemizde, Okuma yazma bilmeyen kadın oranı erkeklerden beş kat daha fazladır ve kadınların eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne katılma oranları da artmaktadır. Okur-yazar olmayan kadınların işgücüne katılım oranı %16 iken; yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılım oranının %71,3'tür. Yani, yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılım oranı, okuryazar olmayan kadınlardan 4,5 kat fazladır.

TÜİK İşgücü İstatistikleri Temmuz 2016 raporunun, istihdam kaybı ile ilgili sonuçlarına göre, işini kaybedenler ağırlıklı olarak kadındır. Rapora göre sanayide 76 bin istihdam kaybının 69 bini, eğitim sektöründe ise 124 bin kişilik kaybın 83 bini kadın çalışanlardan oluşmuştur. İş kayıplarının en önemli nedenlerinden biri; kadınların hamilelik, doğum, çocuk bakımı ya da evde yaşlı, engelli bakımı gibi nedenlerle işten ayrılmalarıdır.

Şunu belirtmek isterim ki; Dünyada istihdamın ve kalkınmanın sürükleyicisi olan özel sektöre, kadınların iş hayatına aktif olarak katılımının artırılması konusunda çok önemli görevler düşmektedir. Ancak; ülkemizde kadınların temsil oranı, üst kademelere çıktıkça hem kamu hem de özel sektörde azalmaktadır. Ülkemizin önde gelen 102 şirketindeki kadın temsiliyet oranı %41 ile uluslararası örneklerin altında seyretmektedir. Türkiye'nin en büyük 50 şirketine baktığımızda; ilk 10 şirketin üst yönetimindeki kadın varlığı %53 iken, sonraki 15 şirkette bu oran %38'e, sonraki 25 şirkette ise %26'ya gerilemektedir. Bu bulgular, şirketlerin başarısı ile kadınların üst düzey yönetici olarak temsiliyet oranı arasında, şirket performansını ve cirosunu artırıcı, doğrusal bir ilişki olduğunu da göstermektedir.

Değerli Katılımcılar;

Toplumun yarısını oluşturan kadınlar; yaşamın tüm alanlarında daha etkin ve yetkin bir şekilde yer almadıkça, yetki ve karar alma mekanizmalarında, üst düzey yöneticiliklerde sayıları artırmadıkça, sürdürülebilir kalkınma gerçekleşemez. Bu farkındalıkla çıktığımız yolda TÜRKONFED İDK olarak, kadının güçlenmesi için birçok önemli çalışma yapmaktayız. Bunlardan biri de “İş Dünyasında Kadın” raporlarımızdır. Bugüne kadar iki adet “İş Dünyasında Kadın Raporu” yayınladık. 3. İş Dünyasında Kadın raporumuzun ise ilk 3 faz sonuçlarını kamuoyuna duyurduk. İlgili raporla 2007-2015 yılları arasında kadın istihdamının gelişimini incelerken, sosyal güvenlik ve vergisel teşvikler konusunda yapılabilecekleri somut önerilerle ortaya koyarak ilgili kamu kurumlarında, politika yapıcı mekanizmalarda önemli etkiler yarattık.

3. İş Dünyasında Kadın Raporunuzun ilk 3 faz sonuçlarına göre;

Türkiye’de çocuk bakımı ağırlıklı olarak çocuğun annesi tarafından sağlanmakta ve anne çalışma hayatından uzaklaşmaktadır. 2015 yılı itibariyle 1 milyon civarında kadın çocuk bakımı ile uğraştığı için işgücüne katılamadığını ifade etmiştir. Kreş hizmet ücretlerinin yüksekliği ve kreş hizmetlerinin kalitesine güvenememe kadını işgücü piyasasından uzaklaştırmaktadır.

Bu sorunu çözmek için, Çocuk Bakım Hizmetleri ve Kreş yardımı SGK kapsamına alınabilir. Birçok ülkede SGK kapsamındadır. Örneğin Fransa’da kadın çalışıyorsa ve çocuğu da kreşe gidiyorsa, tax credit adı altında çalışan kadının çocuğunun kreş harcamasının yüzde 50’si karşılanmaktadır. Eğer çalışan kadının çocuğu evde bakılıyorsa, bu kez, evdeki bakıcının ücretinin yüzde 30’u devlet tarafından verilmektedir. Bizim ülkemizde de çalışan ve çocuğu olan kadının devlete ödeyeceği vergi yükünden düşülerek oluşturulacak bir fonla kreş katkısı oluşturulabilir. Asgari geçim indirimi mantığı ile çalışmayan eş ve çocuklar için verilen katkı, kreş için de verilebilir. Ayrıca; büyük sanayi siteleri ve belli sayıda personel çalıştıran özel sektör şirketlerine de kreş açma şartı koyulabilir.

Yine ülkemizde muhtaç yaşlı ve engellilere bakan kişilere ki bu yaklaşık 485 bin kişidir, bakım ücreti ödenmektedir. Bu bakımı yapan kişiler eğitimsiz kişilerdir. Aslında **Bakım Sigortası** oluşturularak evde yaşlı, engelli çocuk bakım hizmeti sunumu, bu alanda eğitim almış SGK’lı kişiler aracılığıyla yapılabilir. Nitelikli bakım elemanı ihtiyacı çok yüksek olan Türkiye’de, bakım sigortasının kurulması ve etkin bir şekilde uygulanması halinde, **kısa dönemde söz konusu hizmetlerde çalışacak ilave 500 bin kadın, uzun dönemde ise yaşlanan nüfus ile birlikte 1 milyon kadın için ilave istihdam** sağlanabilir Böylece işgücü piyasasından uzaklaşan kadınlar da işe geri dönebilir, diye düşünmekteyiz.

3. İş Dünyasında Kadın Raporunuzun ilk 3 faz sonuçlarını karar vericiler ile paylaştık. 2017’nin son çeyreğinde, kadın derneklerimiz ile birlikte Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Fatma Betül Sayan Kaya ile görüşerek, politika önerilerimizi paylaştık. Ardından, Kalkınma Bakanlığı’nın 11. Kalkınma Planı’nın “Kadın İhtisas Komisyonu” toplantılarına görüş bildirmek üzere davet edildik ve rapor önerilerimizin çoğu 11.Kalkınma Planı’na dâhil edildi. Hazırlıkları bitirmek üzere olan ve birçok çarpıcı konu ve öneri içeren 3. kadın raporumuzun tümünü Mart ayında kamuoyuyla paylaşacağız. Bu doğrultuda rapor tanıtımımızın bir ayağını da ABD’de “Birleşmiş Milletler Kadın Konferansı ve Temaslar Programı” kapsamında gerçekleştireceğimizi de belirtmek isterim.

Kıymetli Konuklar,

TÜRKONFED İDK olarak; dünyadaki iş kadınlarını ve kadın konusuna gönül vermiş STK’ları bir araya getirerek önemli bir etkileşim ve networking oluşturmak amacıyla, 2016 yılında “Sürdürülebilir Ekonomide Kadının Rolü” temalı Uluslararası Kadın Zirvesi’nin ilkini gerçekleştirdik ve 2017 yılını Kadın Yılı ilan ettik. 2017 yılında ise Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı-UNDP ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi-UNWomen işbirliği ile “Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinde Kadının Rolü” zirvesini düzenledik ve dünya kadınlarını İstanbul’da bir araya getirerek önemli bir etkileşim ve

networking oluşturduk. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada kadının rolüne ilişkin politika önerileri geliştirdik. Ayrıca 2017 yılı Mart ayında ABD'nin NewYork eyaletinde gerçekleştirilen "BM Kadın Kadın Konferansı'na katıldık ve ülkemizde kadının toplumsal statüsü ve TÜRKONFED İDK'nın yaptıkları konusunda bir sunum gerçekleştirdik.

Bu gün burada "Kadının Çok Yönlü Güçlendirilmesi" Projesi'mizin 2018 yılı ilk toplantısını gerçekleştirmekteyiz. Bu proje kapsamında; kadınlara yönelik eğitim programları, kadınlar arasında sosyal ve ekonomik iletişim ağlarının oluşturulması, bölgenin başarılı iş kadının seçilmesi ve bir kadın şirketine mentörlük yapılması gibi aktiviteler bulunmaktadır. Bölgesel olarak kadın sorunlarını ele alıp, çözüm önerileri geliştirerek ülke çapında daha etkin ve yaygın bir kadın görünürlük sağlayarak, zihinsel ve kurumsal bir değişim yaratmayı hedeflemekteyiz.

Ülkemizin en önemli sorunlarından biri bölgelerarası gelişmişlik farkıdır ve bu sorunun azaltılması, ancak kadınların çok yönlü güçlenmesi ile mümkündür. TÜRKONFED İDK olarak; Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Tarkan Kadooğlu başta olmak üzere, tüm yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımın ve kadın derneklerimizin katkısı ile ülkemizde kadının güçlendirilmesi için çalışmalarımıza "Kadın Güçlenirse Toplum Güçlenir" diyerek hız kesmeden devam edeceğiz. Önümüzdeki dönemde de ülkemiz için milli menfaat olarak gördüğümüz kadının çok yönlü güçlendirilmesi konusunda; kamu ve özel sektör iş birlikleri, kanun koyuculara politika önerileri sunumu ve kamuoyu oluşturma çalışmalarımıza hız kesmeden devam edeceğiz.

Değerli Katılımcılar,

Sonuç olarak, kadınların çok yönlü güçlenmesini sağlamak için, kadınların; eğitim/mesleki eğitim düzeyinin iyileştirilmesi, kadın emeğine vasıf kazandırılması, şirketlerde ve kamuda üst düzey yönetici olarak, yetki ve karar alma mekanizmalarında kadınların daha fazla sayıda ve etkinlik düzeyinde yer almalarının sağlanması, çalışan kadınların çocuk bakımı ve kreş ihtiyacını karşılayacak kaliteli alt yapının oluşturulması, kadınların sosyal güvenliğe erişiminin artırılması, kadın girişimcileri destekleyici teşvik mekanizmalarının, yasal düzenlemelerin oluşturulması ve yenilikçi/teknolojik alt yapıya ulaşmalarının sağlanması gerekmektedir.

Ülkemizin güçlü kadınları ve kadın erkek fırsat ve cinsiyet eşitliğine gönül vermiş güçlü erkekleri ile birlikte bugün burada bu önemli etkinliği gerçekleştiriyor olmamızın, kadın görünürlüğünün ve savunuculuğunun artmasına ve kadının çok yönlü güçlendirilmesi hedefimize ulaşmamıza çok önemli katkılar sağlayacağına yürekten inanıyorum.

Tüm bu duygu ve düşünceler ile; Kadın konusunda göstermiş oldukları hassasiyet, savunuculuk ve destekleri için TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Tarkan Kadooğlu'na ve yönetim kurulu üyesi arkadaşlarıma, bu anlamlı toplantıya ev sahipliği yapan ve büyük bir özveriyle emek harcayan GİŞKAD Başkanı Sayın Ayferi Tuğcu ve Çukurova SİFED Başkanı Sayın Ali Doğan'a ve onların şahsında tüm yönetim kurulu üyelerine ve kıymetli katılımlarınızdan dolayı siz değerli katılımcılara çok teşekkür ediyorum, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.